

Tid Tisdagen den 8 februari 2022
kl 13.00 – 16.00

Plats Bolindersalen, Tekniska Nämndhuset

Justerat
Jan Lamby
Bengt Håkansson**Närvarande****Ledamöter:**

Jan Lamby (HSO/HRF), ordföranden
Bengt Håkansson (HSO/Elöverkänsligas förening i
Stockholms län)
Håkan Jarmar (ÅSS)

Tjänstemän:

Rådets sekreterare Erik Germundsjö samt föredragande från
stadsbyggnadskontoret.

§ 1**Val av justerare****Beslut**

Rådet utser Bengt Håkansson att tillsammans med
ordföranden Jan Lamby justera dagens protokoll.

§ 2**Dagordningen fastställs**

Efter tillägg under punkten Övriga frågor godkänner rådet
dagordningen.

§ 3**Föregående protokoll**

Rådet godkänner protokoll nr 7/2021 och lägger det till
handlingarna.

§ 4**Inkomna skrivelser och protokoll**

- a) Protokoll 6/2021 från kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 6 december 2021
- b) Protokoll 7/2021 från trafiknämnden och Stockholms parkerings råd för funktionshinderfrågor den 18 oktober 2021
- c) Stadsgemensam visselblåsarfunktion

Beslut

Rådet anmäler protokollen och skrivelsen och lägger dem till handlingarna.

§ 5**Kungörande och granskning av utbyggnaden
Mälarbanan sträckan Duvbo – Spånga**

Rådet konstaterar att sträckan till största del går igenom obebyggt område utan nya stationsbyggnader och att rådet endast har intresse i ärendet, gällande magnetfält.

Rådet beslutar att inkomma med en skrivelse av ledamot Bengt Håkansson rörande magnetfält och Trafikverkets rapport kring dessa.

§ 6**Genomgång av utsända checklistor**

- a) Detaljplan för fastigheten Storken 13 i stadsdelen Östermalm, S-Dp 2020-14415

Beslut

Rådet lämnar inga synpunkter

- b) Detaljplan för del av Grimsta 1:2 intill Solleftegatan i stadsdelen Räcksta, S-Dp 2020-06528

Beslut

Rådet lämnar inga synpunkter

- c) Detaljplan för Cikadan 1 m.fl. i stadsdelen Hammarbyhöjden, S-Dp 2016-00773

Beslut

Rådet ber att få mer information om vad ärendet rör, detta då checklistan saknar ifyllt syfte och huvuddrag.

- d) Detaljplan för fastigheten Högvakten 4 i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Dp 2018-17922

Beslut

Rådet lämnar inga synpunkter

§ 7**Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda, S-Dp 2020-06982**

Natali Klosterling från stadsbyggnadskontoret deltar för att förslag till detaljplan för fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en omvandling och komplettering av befintlig kontors- och hotellbyggnad på fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda. Planen möjliggör för cirka 640 nya bostäder, en förskola och centrumverksamheter.

Natali redogör för platsen idag och planens utgångspunkter. Vidare redogörs för de specifika komplementen till befintliga byggnader och nya byggnader.

Slutligen redogör Natali för tillgängligheten som är av relevans för rådet. De nya bostäderna och lokalerna kan angöras via entréer i trapphus med hiss. I sydost kan access från angöringsgata till gård ske genom trappa och ramp. Inom fastigheten finns flera nivåskillnader, för att

dessa inte ska hindra tillgänglighet så kommer ramper, trappor och stödmurar byggas. Vidare så kommer portiker till innergården göras tillgängliga, parkering ske under gården och alla bostäder samt innergård nås med hiss.

Frågor ställs och besvaras.

Beslut

Rådet tackar för en informativ dragning och lämnar följande synpunkter:

- Det behöver finnas en tillgänghetslösning till gården på ställen där rampen blir för hög. Rådet föreslår en hisslösning vid den sydöstra ingången (gulmarkerad på sid. 17 i presentationen).

§ 8

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för fastigheten Hemsystem 1 m.fl i stadsdelarna Högdalen och Örby, S-Dp 2018-13464

Renoir Danyar från stadsbyggnadskontoret deltar.

Renoir presenterar detaljplanen för fastigheten Hemsystem 1 med flera i stadsdelarna Högdalen och Örby. Planens syfte är att möjliggöra en ny skola, vård- och omsorgsboende samt seniorboende. Föreslagna byggnader förutsätter att befintlig byggnad inom fastigheten rivs. Planförslaget möjliggör för två nya byggnader, en skolbyggnad och ett vård-, omsorg- och seniorboende.

Entrén till skolan, idrottssalen och vård-, omsorgs- och seniorboende har behov av parkering för rörelsehindrade. Parkering för funktionshindrande ska anordnas inom 10 meter från huvudentrén till skolan. Till vård-, omsorgs- och seniorboendet kommer det finnas tre parkeringsplatser för rörelsehindrade inom kvartersmark som ska ligga 10 meter från huvudentrén. Angöring till planförslaget sker direkt från Ripvägen och Bålingevägen.

Angöring för färdtjänst finns på allmän platsmark intill vård-, omsorg- och seniorboendet.

Frågor ställs och besvaras.

Beslut

Rådet har tagit del av handlingar i förslaget till denna detaljplan.

Vår uppgift är att bevaka och ge synpunkter på tillgänglighetsaspekter.

Ändå måste vi kunna få uttrycka tveksamheter kring detta projekt också ur allmän synpunkt.

I tider där det talas om hållbarhet och sparsamhet med resurser, så frågar vi oss varför den befintliga byggnaden utan vidare ska rivas. Den utgör ett utmärkt exempel på en väl utförd anpassning till terrängen och tomtens förutsättningar. Liksom en skala som väl ansluter sig till den omgivande bebyggelsen. Såvitt vi kan bedöma uppfyller också byggnaden de krav på tillgänglighet som kan ställas. I varje fall för entréer, angöring mm. Har det gjorts någon utredning av ett ombyggnadsalternativ för äldreboendet?

Oavsett detta så anser rådet att projektet med en stor skola (900 elever!) är olämpligt för den valda tomten. En ny struktur med klossiga byggnader i påtagligt större skala är inte bara estetiskt tveksam. Omfattningen av den nya bebyggelsen kommer alstra trafik av i en helt annan storleksordning.

Klarar verkligen det omgivande gatunätet att ha denna trafik?

Kommer angörings- och parkeringsmöjligheterna att kunna hållas tillgängliga?

I en skola av den här storleksordningen kommer åtskilliga elever i äldsta åldern (16 år) att åka med mopedbilar till och från skolan. Handlingarna ger inte något stöd för att detta kan hanteras på ett bra sätt.

Rådet anser därför att projektet ska omprövas och behovet av skola för ett större elevunderlag, kan prövas i de befintliga skolor som finns i närområdet: ex. vis Örby skola, Bäckahagen skolan Sjöängskolan m .fl.

§ 9

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Årsta 1:1 och Familjen 1 m.fl. vid Östbergabackarna i stadsdelen Östberga, S-Dp 2019-04998

Renoir Danyar från stadsbyggnadskontoret medverkar.

Renoir presenterar detaljplan för del av fastigheterna Årsta 1:1 och Familjen 1 med flera i stadsdelen Östberga. Syftet med planen är att möjliggöra för nya bostäder inom fastigheterna samt att vidare att möjliggöra utvecklingen av Östberga till en attraktiv stadsdel sammanlänkad med kringliggande stadsdelar.

Detaljplanen medger bostadsbebyggelse för cirka 820 hyresrätter och bostadsrätter som fördelas på fyra kvarter. Fastigheterna ligger nära Åbyvägen och Årsta partihallar, utformningen har skett för att undvika buller därifrån.

Renoir redogör för tillgängligheten där parkering kommer finnas i garage i källaren med hissar till alla våningar. Angöring kommer ske från Östbergabackarna vid husens gavlar alternativt i källaren.

Frågor ställs och besvaras.

Beslut

Rådet tackar för dragningen och lämnar följande synpunkter:

- Detta stora projekt som omfattar flera kvarter har ett mycket utsatt läge på en höjd intill Åbyvägen. Framförallt delområdena A, B och C närmast vägen blir utsatt för högt buller därifrån, samt från Årsta partihallar och dess verksamhet. Kvarteren ligger i en norrslutning med ofördelaktiga solförhållanden.

Bostäderna i dessa kvarter kommer utsättas för höga bullernivåer. Beskrivningen anger omfattande åtgärder för att reducera bostädernas exponering för detta buller. Detta måste bli kostsamt och medföra höga hyror. Ändå kommer de förmodade värdena att ligga på gränsen av vad som är tillåtet.

Sammantaget anser rådet därför att projektet ska omarbetas, där framförallt områdena A, B och C ges en annan användning om de ska bebyggas överhuvudtaget.

Rådet konstaterar också att inga LSS-bostäder finns inplanerade i projektet. I ett projekt av denna storleksordning borde ett rimligt antal sådana bostäder finnas med. Vi påminner om det tidigare använda riktmärket 5 % av hela antalet, vilket också kan motsvara ett rimligt antal i detta projekt.

- Av en rad skäl har rådet tidigare kritiserat byggandet av bostäder längs Örbyleden (Lådkameran 2017-03-07 och 2018-10-09, Diabilden 2017-08-29). Nu gäller det en liknande trafikled och kraftledning men längs Åbyvägen.

I planbeskrivningen står det att "Den forskning som finns visar att man inte kan se någon riskökning under $0,4 \mu\text{T}$ ". För en korrekt värdering av riskökningen måste man känna till vanliga nivåer på magnetfält i samhället och hur forskningen gjorts.

Världshälsoorganisationens avdelning för cancerforskning, IARC, har klassat magnetfält från elnätet som "möjligen cancerframkallande". Det kan ge intrycket av att det förts en diskussion men istället är det en bedömning av hur långt forskningen kommit ur vetenskaplig synvinkel. "Möjligen cancerframkallande" innebär att forskningen visat ett samband som trovärdigt kan

tolkas som ett orsakssamband men det kan inte uteslutas med rimlig säkerhet att en annan faktor än den som undersökts kan ha skapat resultaten. Men ingen har kunnat peka ut vilken faktor det i så fall skulle vara.

0,4 μ T är hämtat från forskningen som IARC stödjer sig på och som visar fördubblad risk för barnleukemi över 0,4 μ T när man jämfört med vanliga nivåer på varierande magnetfält i ett elektrifierat samhälle. De vanliga nivåerna är 0,05-0,1 μ T. IARC kallar det att jämföra högexponerade med mindre högexponerade, för de vanliga nivåerna ligger i sin tur mer än 100 000 gånger högre än jämförbara naturliga varierande magnetfält. Någon jämförelse av cancerrisken mellan vanliga och naturliga nivåer har inte gjorts och lär vara mycket svår att göra därför att det kräver en grupp människor som lever som vi men utan elektricitet. Vid vilken nivå på magnetfälten som riskökningen börjar har forskningen alltså inte visat och inte heller den verkliga risknivån.

§ 10 **Bevakningslista**

Rådet beslutar att lägga till arbetet kring Boendeplanen till bevakningslistan.

§ 11 **Övriga frågor**

Ledamot Bengt Håkansson har påbörjat arbetet med en handbok kring EMF, elektromagnetiska fält. Bengt redogör kortfattat om innehållet och ber om synpunkter från rådets ledamöter både kring innehållet och hur handboken kan marknadsföras. Ordförande Jan Lamby ber om tid att få läsa igenom handboken. Rådet bestämmer att handboken ska skickas ut och tas upp som ett ärende under nästa rådsmöte.

Vid protokollet

Erik Germundsjö